

REAKCIJE I KOREKCIJE

Evropska komisija priprema izmene pravila o taksonomiji zelenih finansija

Evropski parlament za radikalniji mehanizam za prekogranično prilagođavanje ugljenika

Platts: Revizija EU ETS u junu?

Pariz: EU da koordinirano istupi iz ECT

Huawei: Deset ključnih trendova u transformaciji energetskeg sistema

Platts: Nije moguć energetske scenario bez fosilnih goriva

Nemačka će morati da podeli svoju regulatornu energetske agenciju?

Vrednost globalnog tržišta dozvola za emisije CO2 dostigla lane 229 mlrd evra

Evropska komisija priprema izmene pravila o taksonomiji zelenih finansija	OVDE
Evropski parlament za radikalniji mehanizam za prekogranično prilagođavanje ugljenika	OVDE
Platts: Revizija EU ETS u junu?	OVDE
Pariz: EU da koordinirano istupi iz Ugovora o energetskej povelji.....	OVDE
RWE osloncem na ECT traži odštetu od Holandije zbog spora oko TE na ugalj	OVDE
Nemačka će morati da podeli svoju regulatornu energetske agenciju?	OVDE
Huawei: Deset ključnih trendova u transformaciji energetskeg sistema	OVDE
Rok za nadogradnju velikih ložišta i dalje na snazi uprkos presudi Evropskeg suda pravde.....	OVDE
Cene električne energije u evropskim prestonicama u januaru 2021.	OVDE
Cene električne energije prema kupovnoj moći u evropskim prestonicama u januaru 2021.	OVDE
Izveštaj: Trideset miliona stanovnika EU energetska sirotinja	OVDE
Platts: Nije moguć energetske scenario bez fosilnih goriva	OVDE
Novi poljske energetske plan za smanjenje proizvodnje uglja, jačanje OIE	OVDE
Poljska: Izlazak iz uglja gasi preko 50.000 radnih mesta	OVDE
Poljska usvojila energetske strategiju do 2040.	OVDE
Nemačke TE na ugalj pokrivle manjak zelene energije	OVDE
Češka odložila odluku o napuštanju uglja	OVDE
Britanija gradi najveći rudnik uglja u tri decenije	OVDE
Morgan Stanley: Ugalj nestaje sa američke energetske scene do 2034.	OVDE
Rudnici uglja emituju 50% više metana nego što se ranije mislilo	OVDE
Vrednost globalnog tržišta dozvola za emisije CO2 dostigla lane 229 mlrd evra	OVDE
Regulator preporučuje nezavisno telo za usmeravanje Britanije ka 0% cilju CO2	OVDE
Nemački OIE kapaciteti na pola puta do cilja za 2035.	OVDE
Španija na ugovore o razlici postigla najnižu cenu struje iz vetra u Evropi	OVDE
Oko 14% bioenergije u Evropi nepoznatog porekla	OVDE
ENTSO-E: Raspad evropske sinhronone zone na dva dela počeo je u Hrvatskoj	OVDE
Cene kliringa električne energije u JIE u nedelji 25 – 31 januar	OVDE
Prosečne cene električne energije u Evropi u nedelji 25 – 31 januar	OVDE
EK istražuje državnu pomoć rumunskom proizvođaču struje iz uglja CE Oltenia	OVDE

Komisija EU odložila za april izmene pravila o taksonomiji zelenih finansija

BRISSEL - Evropska unija odložila je do kraja aprila planove za finalizaciju održivih finansijskih pravila, suočena s protivljenjem nekih država članica, nezadovoljnih isključivanjem prirodnog gasa kao "tranzicionog", a ne „održivog“ rešenja prema neto nultim emisijama rekli su zvaničnici, a prenosi 7. februara **Reuters**.

Portparol Evropske komisije rekao je da bi odgovor konsultanata "trebalo da olakša svim kompanijama prelazak na poboljšanje njihovih ekoloških performansi."

Konačna verzija pravila sada bi trebalo da bude objavljena u drugoj polovini aprila, rekli su zvaničnici EU za **Reuters**.

Dizajn takozvane taksonomije pokrenuo je višemesečno danonoćno lobiranje u industrijama koje žele da zadrže svoje ekonomske aktivnosti privlačnim za milijarde evra investicija koje traže "zeleni" dom.

Izvršna vlast EU objavila je svoj nacrt pravila za sprovođenje 20. novembra, nazivajući taj predlog "prvom svetskom 'zelenom listom'" ekonomskih aktivnosti koja bi mogla privući milijarde evra privatnih investicija u zelenu ekonomiju".

Nacrt liste definiše pragove emisije CO₂ za širok spektar energetski efikasnijih i klimatski prijateljskih tehnologija - od električnih automobila do građevinskih izolacionih materijala - efikasno definišući šta je „održivo“, a šta nije.

Suočeni s otporom nekih industrija i vlada, izvori kažu da Komisija razmatra razređivanja kriterijuma koje ekonomske aktivnosti moraju ispuniti da bi dobile "zelenu" etiketu, formulisanjem novih, "poluodrživih" oznaka za one koji nisu u potpunosti kompatibilni s klimatskim ciljevima EU.

Ovakva kakva je sada, taksonomija prepoznaje "prelazne" aktivnosti koje se još ne mogu učiniti u potpunosti održivima, ali koje imaju emisije ispod industrijskog proseka.

Pravila takođe priznaju zelene investicije kompanija koje zagađuju životnu sredinu. Ako naftna kompanija investira u vetroelektranu, mogla bi taj trošak označiti kao zeleni.

U papiru od 18. decembra, koji je video Reuters, 10 zemalja, uključujući Bugarsku, Poljsku i Slovačku, pozvalo je Komisiju da postojećim postrojenjima za proizvodnju gasa ponudi zelenu oznaku, odobravajući im "izvodljiv" prag koji mogu ispuniti. (Vidi: [BILTEN AERS # 532](#))

Postojeći nacrt pravila uključuje kriterije koje bi elektrane morale ispuniti da bi bile označene kao "zelene" aktivnosti - naime, maksimalni prag emisija koji današnje gasne elektrane ne mogu ispuniti.

Drugi kritičari tražili tu tokom javne rasprave u decembru izmene pravila za energiju proizvedenu iz organskih sirovina poput drveta. Nacrt pravila označio je bioenergiju "prelaznom" aktivnošću, a ne potpuno zelenom.

Evropski parlament za radikalniji mehanizam za prekogranično prilagođavanje CO2

STRAZBUR - Sav uvoz proizvoda i robe koji su obuhvaćeni sistemom EU za trgovanje emisijama (ETS), uključujući poluproizvode ili finalne proizvode, trebalo bi da od 2023. godine bude pokriven mehanizmom za prekogranično prilagođavanje ugljenika, saopšteno je 4. februara iz Odbora za zaštitu životne sredine Evropskog parlamenta.

Velikom većinom, odbor je izglasao amandman koji uključuje elektroenergetski sektor i energetske intenzivne sektore, poput rafinerija, papira, stakla i aluminijuma, zajedno sa cementom, čelikom, hemikalijama i đubrivima, u pomenuti mehanizam.

Platts: Revizija EU ETS u junu?

BRISSEL - Očekuje se da će regulatori EU u junu predložiti reviziju EU sistema za trgovanje emisijama (EU ETS) kako bi se uzeo u obzir predloženi oštiri cilj smanjenja emisija od 55% ispod nivoa iz 1990. do 2030., u poređenju sa postojećih 40%, piše **S&P Global Platts**.

Jači cilj značice, prema EU ETS, jače godišnje ograničenja emisije ugljenika do 2030., ograničavajući odobravanje besplatnih dozvola evropskim proizvođačima električne energije, fabričkim operaterima i avio kompanijama.

Argus media predviđa da bi plenum parlamenta mogao usvojiti izveštaj Odbora u narednim nedeljama, što bi bila jasna poruka Evropskoj komisiji da predloži pravnu meru po tom pitanju do kraja juna.

Odbor takođe želi da se sadržaj ugljenika u uvozu naplaćuje na dinamičan način koji odražava troškove CO2 koje plaćaju proizvođači iz EU. Uvoznici bi trebalo da kupe dozvole sa cenom ugljenika utvrđenom u EU ETS sistemu na dan transakcije.

Parlament podstiče komisiju da osigura da prekogranično prilagođavanje ugljenika ide ruku pod ruku s "paralelnim, postupnim, brzim i eventualnim potpunim ukidanjem" trenutnih ETS mera pomoći i odobravanja besplatnih dozvola za emisije za energetske intenzivne industrije u EU kako bi se izbegla dvostruka zaštita.

Primena pomenutog mehanizma mora biti praćena uklanjanjem svih ekološki štetnih državnih subvencija dodeljenih energetske intenzivnim industrijama.

"Ako se ovaj mehanizam uvede na pogrešan način, mogli bismo imati trgovinske ratove," rekao je Mark Leonard, direktor Evropskog saveta za spoljne odnose.

Pariz: EU da koordinirano istupi iz Ugovora o energetskej povelji

PARIZ - Evropska unija i njene države članice trebalo bi da sagledaju posledice trenutnog zastoja u multilateralnim razgovorima usmerenim na reformu Ugovora o Energetskej povelji (ECT) i razmotre koordinirano povlačenje iz ECT-a, poručio je zvanični Pariz u pismu u koje je imao uvid **Euractiv**.

Potpisan početkom 1990-ih za zaštitu naftnih i gasnih kompanija od političkog rizika pri ulaganju u bivši SSSR, ECT je od tada ocenjen prevaziđenim od strane EU, koja želi vratiti

svoje "pravo na regulaciju" i uskladi Ugovor sa svojim međunarodnim klimatskim obavezama, prenosi 3. februara portal.

Međutim, pregovori su usporeni zbog stava iz ECT da se odluke donose jednoglasno. I bez obzira na tri runde razgovora održane prošle godine među 54 potpisnice, nije postignut veliki napredak.

"U nedostatku odlučujućeg napretka na reformi Ugovora o Energetskej povelji tokom 2021. godine, trebalo bi uzeti u obzir sve posledice", kaže se u pismu Pariza upućenom Evropskoj komisiji u decembru uoči treće runde razgovora.

„Opciju koordiniranog povlačenja Evropske unije i njenih država članica od sada bi trebalo pokretati javno, uz procenu pravnih, institucionalnih i budžetskih modaliteta“, dodaje se u pismu za potpisima četiri francuska ministra i državnih sekretara uključenih u pregovore o Ugovoru o Energetskej povelji.

"Trenutna dinamika rasprava verovatno neće doneti rezultate nekoliko godina", a ciljevi EU u pregovorima "daleko su od postizanja", navodi se u pismu.

RWE traži odštetu od Holandije zbog spora oko TE na uglj

AMSTERDAM - Nemačka energetska kompanija RWE traži odštetu od 1,4 milijarde evra od holandske države zbog planova za postupno ukidanje upotrebe uglja u proizvodnji električne energije, rekao je predstavnik vlade u Amsterdamu članovima parlamenta u četvrtak.

RWE se u zahtevu poziva na odredbe Ugovora o energetskej povelji tvrdeći da Holandija nije ponudila dovoljno vremena ili novca da se elektrana izgrađena 2015. godine prebaci na biomasu umesto uglja.

"Za razliku od nemačkog zakona o ukidanju uglja, holandski ne uključuje odgovarajuću kompenzaciju za ovo uplitanje u imovinu kompanije", saopšteno je iz RWE.

Pravna osnova za kompanije da tuže zemlje zaista zavisi od toga kako zemlje donose zakonodavne promene, rekli su za portal **Politico.eu** pravni eksperti upućeni u ovu problematiku. Investicioni sudovi priznaju suvereno pravo države da reguliše, ali sve zavisi od toga kako se zakoni menjaju, prenosi portal Holandija je prosledila slučaj Međunarodnom centru za rešavanje investicionih sporova (ICSID) u Vašingtonu, rekao predstavnik ministarstva energije. Kabinet je dao energetskim kompanijama dovoljno vremena da se prebace na drugi izvor energije, dodao je on.

RWE je vlasnik termoelektrane na uglj u u Groningenu, koju je 2009. godine kupila od kompanije Essent.

Ukupno Holandija još ima u pogonu tri elektrane na uglj. Elektrane moraju da se prebace na nefosilna goriva do 2030. godine, prema vladinim planovima za podsticanje održive proizvodnje energije, prenosi portal **DutchNews.nl**

Nemačka će morati da podeli svoju regulatornu energetska agenciju?

BERLIN - Nedavno mišljenje Evropskog suda pravde (ECJ) sugeriše da će Nemačka možda morati da podeliti svoju regulatornu Federalnu agenciju za mrežu (BNA) u dva odvojena tela, prenosi 8. februara agencija **Montel**.

Generalni advokat suda prošlog meseca je uvažio pritužbu Evropske komisije da Nemačka nije u potpunosti primenila pravila EU koja garantiraju nezavisnost regulatora tržišta električne energije i prirodnog gasa.

"Ako sud prihvati stav generalnog advokata, što je nepisano pravilo, Nemačka bi morala ozbiljno da razmisli o reorganizaciji BNA", rekla je Jana Viktoria Nisten, viša istraživačica u nemačkoj Fondaciji za ekološko energetska pravo.

Dve uloge BNA

"BNA je razvijena kao vladina antimonopolska agencija, ali ako želimo da je učinimo zaista nezavisnom, tada bi jedna od mogućnosti bila podela," dodaje Nisten.

Nemački BNA spaja dve različite uloge. To je i klasični regulator čiji je zadatak sprovođenje pravila za održavanje konkurentnog tržišta, i u isto vreme je administrator tih tržišta, odgovoran za planiranje mrežne infrastrukture i sprovođenje aukcija za nove proizvodne kapacitete.

Značajne posledice

Nemačko udruženje energetske industrije BDEW stalo je na stranu nemačke vlade u sporu s Evropskom komisijom i ocenilo da bi eventualna presuda ECJ protiv Berlina izazvala značajne posledice po regulatorni sistem u Nemačkoj. "Nacionalno zakonodavstvo mora biti u stanju da postavi pravni okvir za regulatorne odluke", navodi BDEW.

bdew
Energie. Wasser. Leben.

Prema pravnim ekspertima koje citira Montel, Evropski sud pravde verovatno će omogućiti nemačkom parlamentu kontinuiranu slobodu u određivanju energetske politike - uključujući reforme mrežnih pravila i energetskih poreza radi njihovog usklađivanja s klimatskim ciljevima, ali dodaju da će organizaciono razdvajanje BNA biti neizbežno.

"Savezna mrežna agencija nije bila i niti je direktno uključena u postupak", rečeno je iz BNA za Montel. „Trenutni pravni okvir osigurava stabilnost i predvidljivost u regulaciji pristupa mreži i mrežnih naknada. BNA ostaje predana tim ciljevima," navodi se u odgovoru Montelu.

Huawei: Deset ključnih trendova u transformaciji energetskega sistema

LONDON – Kako bi pokazali u kojem smeru se kreće transformacija energetskega sektora, tehnološki gigant Huawei ističi 10 ključnih trendova razvoja digitalne energije:

1. Digitalizacija napajanja. Data centri primenjuju veštačku inteligenciju (AI) za podešavanje parametara za efikasnu potrošnju energije, a inteligentno punjenje i pražnjenje baterije donosi uštede računa za električnu energiju..

2. Obnovljiva energija za sve. Dolazi doba nesubvencionisane proizvodnje električne energije koje će podstaći potrebu za distribuiranom proizvodnjom i konvergencijom solarnih akumulacija. U budućnosti ćemo izgraditi „mrežu i data centre bez ugljenika“.

3. Efikasna E2E arhitektura. Tradicionalni energetske sistemi doživće velike promene i postati deo sistema arhitekture silosa. Izdvojeni menadžment preći će u sveobuhvatne pametne sisteme upravljanja, što će dovesti do E2E saradnje koja uključuje proizvodnju, distribuciju, transformaciju i potrošnju energije.

4. Proširenje funkcija AI-a. Trend za koji Huawei veruje da će se primeniti na polje energije i zameniti ulogu stručnjaka kako bi se omogućila nezavisna saradnja različitih sistema. Inteligentni sistemi za praćenje koriste se već u PV postrojenjima, a AI detekcija vrši provere fotonaponskih ćelija bez nadzora.

5. Jednostavno i konvergentno. Digitalna energija transformisaće se u jednostavnu i konvergentnu mrežu.

6. Autonomna vožnja. S postupnom transformacijom energetske industrije, tradicionalni ručni modeli upravljanja će se takođe promeniti, što će podstaknuti razvoj autonomne vožnje.

7. Sveobuhvatna i pametna energija. Očekuju se jednostavnije forme i montažni moduli. Energetski uređaji postaće kompaktni, lagani i modularni. Sistemi s više napajanja mogu se integrisati u jedinstveni elektroenergetski sistem napajanja.

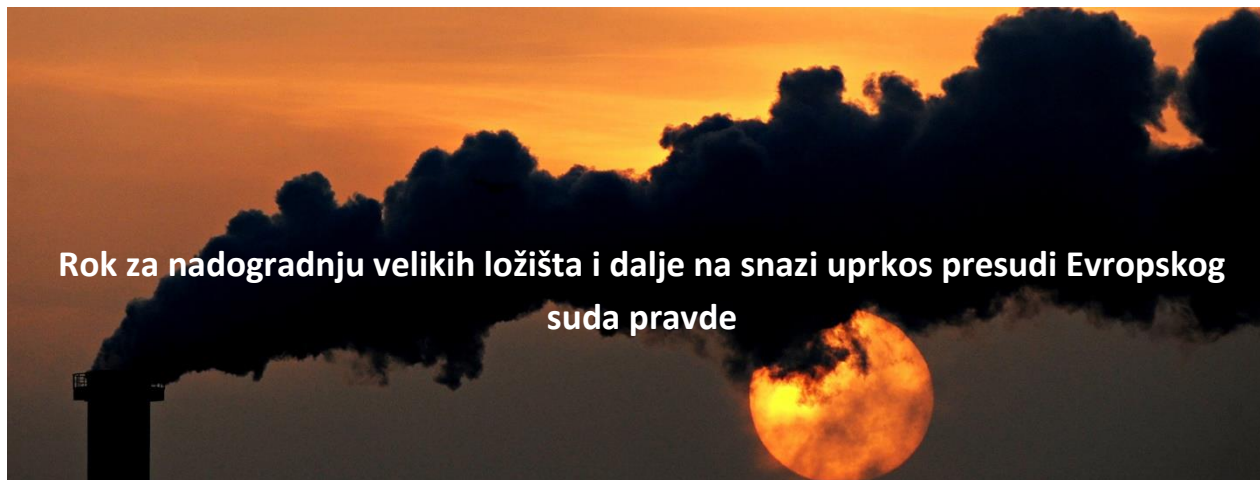

8. Pametni sistemi za skladištenje energije. Obične litijum-jonske baterije će postupno evoluirati u pametne sisteme za skladištenje energije (ESS), što će maksimizovati potencijal baterija.

9. Super brzo punjenje. Ljudi će moći da koriste super brzo punjenje bilo gde i bilo kada. U području potrošačke elektronike, vreme punjenja biće skraćeno na manje od 10 minuta. Isto vreme biće potrebno i za punjenje baterija električnih vozila.

10. Pouzdani sistemi sigurnosti. Pouzdani hardver, sigurnost softvera, otpornost sistema, sigurnost, privatnost i dostupnost postaće ključni uslovi koje će svi u industriji ispunjavati.

Rok za nadogradnju velikih ložišta i dalje na snazi uprkos presudi Evropskog suda pravde

LUKSEMBURG - Zakonske smernice EU o emisijama iz velikih ložišta su nezakonito usvojene, presudio je 27. januara Evropski sud pravde (ECJ) nakon pravnog postupka koji je pokrenula Poljska, prenosi specijalizovani pravni portal endseurope.com.

Međutim, referentni dokument o najboljim raspoloživim tehnikama (BAT) za sektor će i dalje ostati na snazi godinu dana, što znači da se letni rok za nadogradnju postrojenja ne može izbeći, što ne nudi prostor za smanjenje granica emisija.

BAT za sektor odobrio je 'Član 75. Direktive EU o industrijskim emisijama' usvojen u aprilu 2017. Evropska komisija ga je usvojila kasnije te godine, uspostavljajući za države članice pravno obavezujuće zaključke o najboljim tehnički propisima za elektrane na uglj i druge takve instalacije.

Međutim, zaključci su naišli na protivljenje Poljske. Zatražila je da se glasanje vrši prema pravilima utvrđenim Ugovorom iz Nice, koja zahtevaju odobrenje 74% moderiranih glasova država članica, 62% stanovništva EU i prostu većinu država članica. To bi Poljskoj dalo veću težinu u raspravama.

Pravna služba Komisije odbila je zahtev, jer je glasanje zakazano nakon završetka prelaznog razdoblja između ugovora. Odobrilo ga je 71,43%

članova odbora, koji su predstavljali 65,14% stanovništva - tek malo iznad potrebnog minimuma. Ne bi prošlo da su se koristila pravila Ugovora iz Nice.

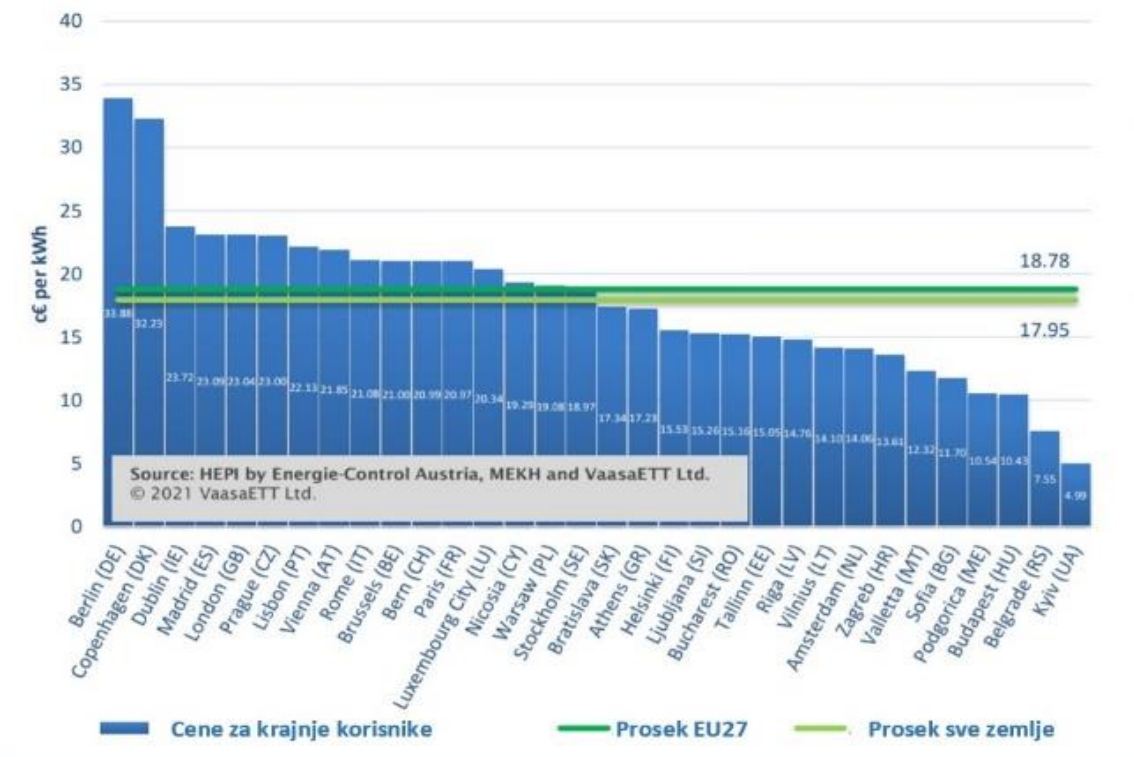
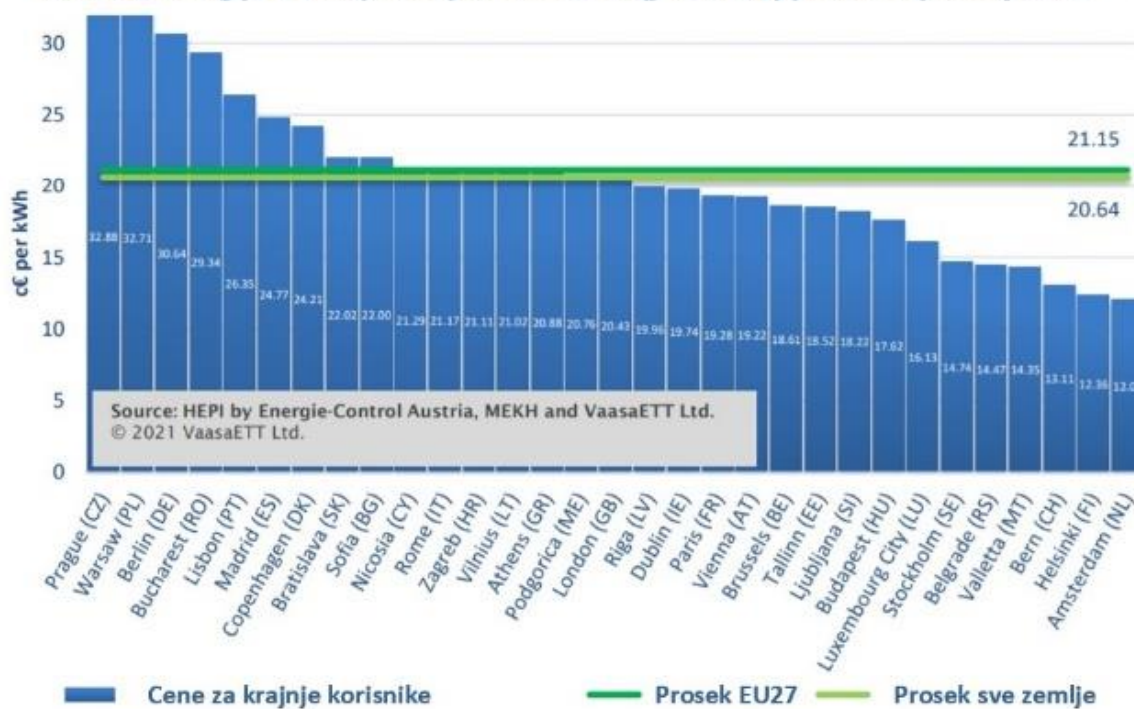
Poljska je, uz podršku Bugarske i Mađarske, preduzela pravnu akciju protiv odluke pravne službe. Takođe je tvrdila da su ograničenja emisije BAT zaključka za azotne okside, živu, hidrogen hlorid i određena pravila za elektrane korišćene manje od 1.500 sati godišnje, zasnovana na "netačnim i nereprezentativnim podacima i - prema presudi Evropskog suda - krše načelo proporcionalnosti".

Sud je 27. januara presudio da su prvi zahtevi Poljske bili valjani i da je BAT usvojen suprotno zakonu EU. Shodno tome, sud je odbio da donese odluku o ostalim svojim tvrdnjama.

Uprkos tome što je dokument proglašen nevažećim, sud je presudio da treba privremeno da ostane na snazi, radi pravne sigurnosti, „ali i na osnovu razloga kojima se nastoji sprečiti nedostatak kontinuiteta ili pad u sprovođenju politika koje podržava EU, poput područja zaštite životne sredine ili javnog zdravlja“, dodaje se u presudi.

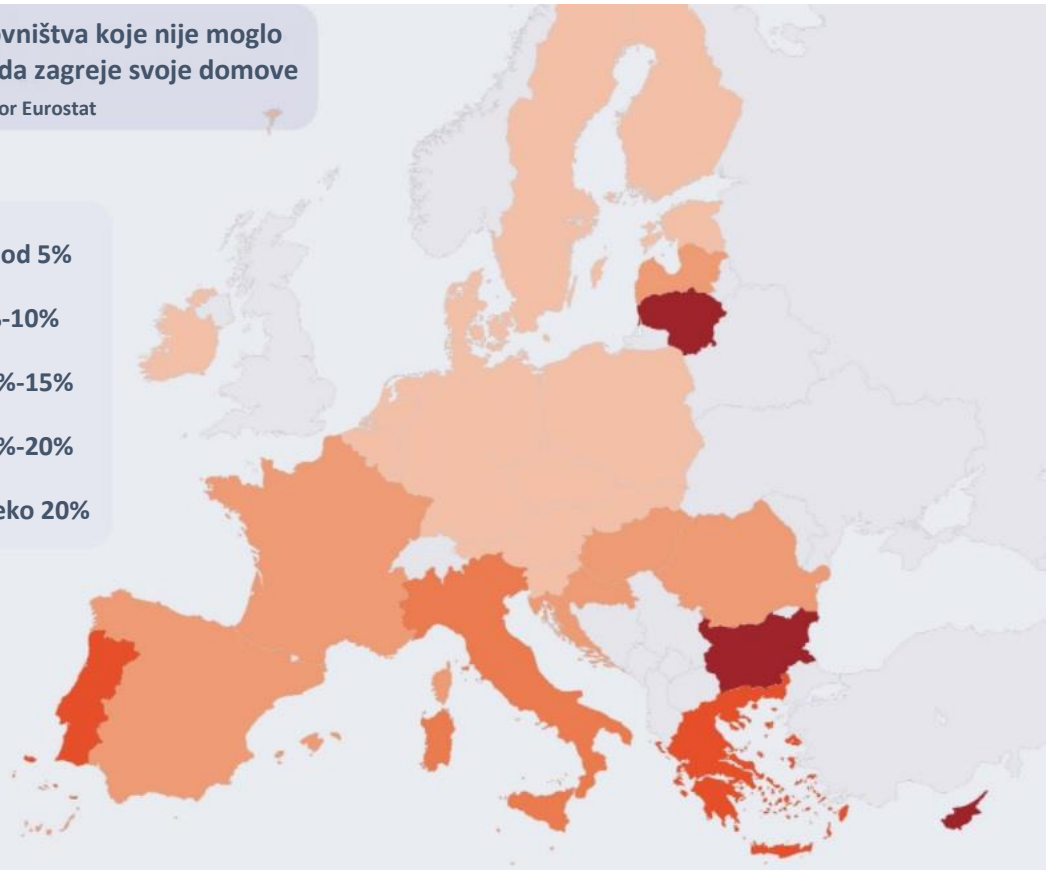
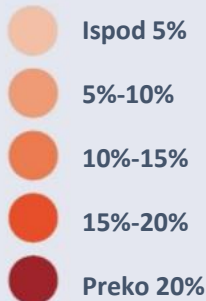
Komisija ima 12 meseci da iznese i usvoji zamensku odredbu koja će biti odobrena prema pravilima Ugovora iz Nice.

Cene električne energije u evropskim prestonicama u januaru 2021. uključujući PDV

Cene el. energije u evropskim prestonicama (jan. 2021) prema kupovnoj moći

Izveštaj: Trideset miliona stanovnika EU energetska sirotinja

Udeo stanovništva koje nije moglo adekvatno da zagreje svoje domove (% 2019) Izvor Eurostat

PARIZ - Trideset miliona Evropljana - što je ekvivalent stanovništva Mađarske, Austrije i

Češke zajedno - nisu mogli da adekvatno zagreju svoje domove 2019. godine, prema novom izveštaju Instituta Jacques Delors.

Izveštaj, objavljen 3. februara, poziva Evropsku komisiju i zemlje EU da podignu svest o energetsom siromaštvu i da pri dodeli sredstava za oporavak COVID-19. daju prioritet onima koji se muče da plate račune za energiju

Ovo je još važnije u svetlu pandemije, koja je verovatno povećala broj ljudi u energetsom siromaštvu, navode autori dokumenta.

Izveštaj pokazuje da je problem najgori u Bugarskoj, Litvaniji, Grčkoj, Portugaliji i na Kipru.

Platts: Nije moguć energetska scenarij bez fosilnih goriva

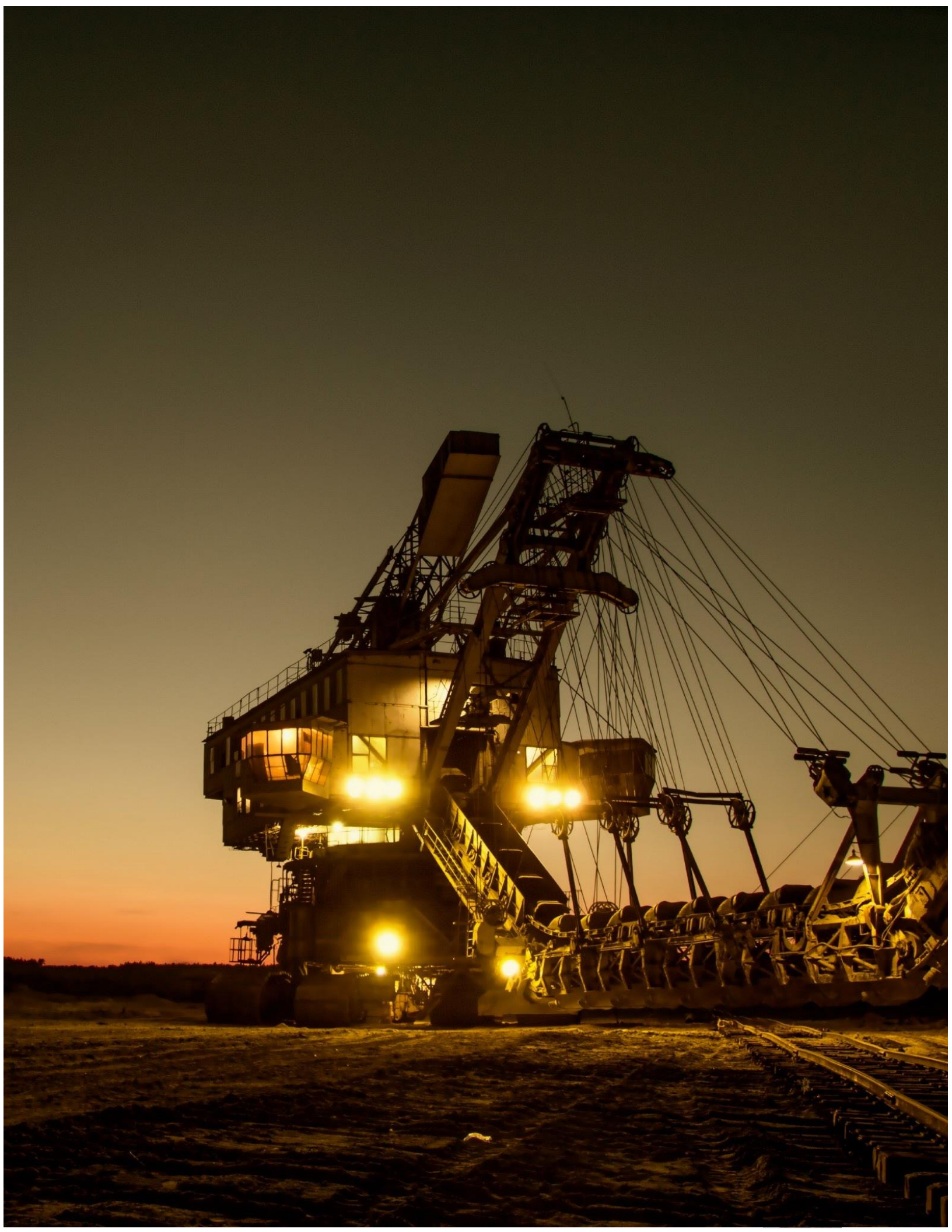
HJUSTON - Ne postoji scenario u kojem ugljovodnici nestaju ", rekao je izvršni direktor Baker Hughesa, Lorenzo Simoneli, na godišnjem sastanku američkog naftnog servisnog giganta.

Poput ostalih rukovodilaca iz naftno-gasne industrije, Simoneli je priznao i pozdravio energetska tranziciju, ali napomenuo je da stopostotni scenario obnovljive energije jednostavno nije moguć.

Te nade i ambicije ekoloških aktivista zamišljaju svet u kojem se ljudske aktivnosti napajaju samo iz električne energije, a ta se električna energija, pak, generira koristeći samo obnovljive izvore energije kao što su solarna, vetar i hidroenergija. Takav svet, međutim, nije realan, prenosi 5. februara **S&P**

Global Platts.

Novi poljski energetska plan za smanjenje proizvodnje uglja, jačanje OIE

VARŠAVA - Poljska vlada odobrila je 2. februara energetska politiku do 2040. koja za cilj ima smanjenje udela uglja u mešavini proizvodnje električne energije sa 72% u 2020. godini na 56% u 2030, prenosi **S&P Global Platts**.

U scenariju visokih cena dozvola za emisije u EU, dokument procenjuje da bi udeo uglja u proizvodnom elektroenergetskom miksu mogao pasti na 37% do 2030. godine. Do 2040. godine predviđa se da će udeo uglja pasti na najmanje 28% i na 11% u slučaju održive visoke cene dozvola za emisije.

Mrki ugalj i lignit zameniće investicije u ukupnom iznosu od 130 milijardi zlota za izgradnju 8 do 11 GW priobalnih kapaciteta energije vetra u Baltičkom moru do 2030. godine, dok će solarni kapacitet porasti sa 3,6 GW na između 5 i 7 GW.

Poljska očekuje da će obnovljivi izvori energije činiti najmanje 23% konačne bruto potražnje za energijom u 2030. godini, u odnosu na 12% u 2019. godini.

Poljska: Izlazak iz uglja gasi preko 50.000 radnih mesta

VARŠAVA - Zatvaranje rudnika kamenog uglja u Poljskoj u naredne tri decenije moglo bi dovesti do ukidanja do bezmalo 76.000 radnih mesta u rudarskom sektoru, navodi se u novom izveštaju Rudarske, industrijske i trgovinske komore (GIPH), prenosi nacionalna agencija **PAP**.

U najgorem scenariju navedenom u izveštaju koji je pripremio Univerzitet ekonomije u Katovicama, bez posla bi ostalo do 75.900 zaposlenih u rudarskim kompanijama, dok u najboljem slučaju tehnološki višak iznosi 26.670. Ekonomisti veruju da bi najverovatnije moglo biti ukinuto 50.600 radnih mesta.

Analiza ne obuhvata 400.000 ljudi zaposlenih u kompanijama koje opslužuju rudarski sektor, koji sa rudarima u velikoj meri osiguravaju egzistenciju gotovo polovine stanovništva Šleske oblasti.

Prema rezultatima ankete sprovedene prošle jeseni na uzorku od 207 kompanija koje sarađuju sa rudarskim sektorom, 82 posto je zabeležilo pad prometa, a 64 posto je imalo problema sa finansijskom likvidnošću usled pogoršanog finansijskog stanja rudnika i rudarskih kompanija, prenosi **PAP**.

Poljska usvojila energetska strategiju do 2040.

VARŠAVA - Poljska je u utorak 2. februara usvojila energetska strategiju do 2040. godine, za koju je ministar za klimu rekao da će pružiti kompas dok zemlja želi da se udalji od uglja.

Dokument je pretrpeo brojne promene i pomeranja rokova dok ga je vlada nastojala da ga uskladi s klimatskom politikom Evropske unije i odbrani od primedbi moćnih sindikata uglja.

Ali porast troškova emisije ugljenika i uticaj COVID-19 naterali su vladu da se usredsredi na pokretanje ekonomije kroz stratešku dodelu državnih sredstava, piše **Reuters**.

Ciljevi vladine energetske politike uključuju razvoj obnovljivih izvora energije i nuklearne energije, mada je rekla da će nastojati što duže koristiti vlastite izvore energije, uglavnom uglj.

Prema tom planu, udeo obnovljive energije u finalnoj potrošnji energije porašće na najmanje 23% do 2030. godine, kada bi obalni kapaciteti energije vetra u zemlji trebalo da dostignu 5,9 gigawata (GW) u odnosu na sadašnju nulu.

Vlada se takođe obavezala da će pokrenuti prvu nuklearnu elektranu snage 1,0-1,6 GW.

Poljska je jedina država EU koja je odbila da se obaveže na klimatsku neutralnost do 2050. godine, rekavši da joj treba više vremena i novca da dovrši prelazak na nultu emisiju. Umesto toga, vlada kaže da će Poljska 2030. smanjiti emisiju gasova staklene bašte za 30%.

Borci za zaštitu životne sredine rekli su da je vladina strategija neadekvatna i insistiraju na napuštanju uglja pre 2030. godine.

Nemačke TE na uglj pokrile manjak zelene energije

FRANKFURT - Nemačke elektrane na uglj pokrile su glavnu potrošnju električne energije u zemlji u razdoblju oblačnih i kratkih dana sa malo vetra početkom januara, nagoveštavajući izazove koji predstoje zemlji na putu ukidanja uglja, prenosi 3. februara **Süddeutsche Zeitung**.

"Dunkelflaute" (mračni padovi) početkom godine uzrokovali su da su termoelektrane na uglj i gas zajedno obezbedile napajanje Nemačke između 6. i 10. januara, pišu novine. Tih dana kombinovana snaga vetra i sunca nikada nije premašila kapacitet od 10 gigavata (GW), dok se nacionalna potrošnja električne energije kretala negde između 51 74 GW.

Prema podacima nemačke meteorološke službe DWD, slični uslovi događaju se i do 13 puta godišnje tokom više od 48 sati. "Što to znači za izlazak iz uglja?", piše list i konstatuje da su zemlji potrebne dodatne gasne elektrane koje mogu isporučivati energiju u dužem vremenskom periodu kada obnovljivi izvori nisu na visini zadatka. "

Češka odložila odluku o napuštanju uglja

PRAG - Češka vlada je 1. februara odložila odluku o ciljnom datumu za postupno ukidanje do 2038. godine proizvodnje električne energije iz uglja, pošto je manji partneri u vladi, stranka socijaldemokrata, tražila raniji izlaz nego što je preporučila državna komisija.

Ministar unutrašnjih poslova Jan Hamáček, čelnik socijaldemokrata, rekao je da će se o postupnom napuštanju uglja raspravljati između

ministarstava i drugih organizacija, uključujući i nevladine, pre nego što vlada donese odluku, prenosi **Reuters**.

Britanija gradi najveći rudnik uglja u tri decenije

LONDON - Vlada Velike Britanije potvrdila je 29. januara da neće stajati na putu odluci vlasti okruga Kumbria (severozapad Engleske) da odobri plan za otvaranje najvećeg podzemnog rudnika uglja u Velikoj Britaniji u poslednjih 30 godina, prenosi 1. februara **Forbes**.

Odluka je odmah izazvala lavinu osuda ekoloških grupacija, ali i u delu vladajuće koalicije, koji koriste i argument da je Britanija (Glazgov, novembar 2021) domaćin ove godine svetskog Samita UN o klimi, COP 26.

Prošlog oktobra, odbor za kontrolu i regulaciju razvoja okruga Cumbria odobrio je projekat otvaranja rudnika, konstatujući da će biti neto ugljenično neutralan, uprkos činjenici da će - svake godine u sledećih 30 godina - proizvoditi 2,78 miliona tona koka za britansku i evropsku industriju čelika.

Morgan Stanley: Ugalj nestaje sa američke energetske scene do 2034.

NUJORK - Ugalj će u SAD zameniti uglavnom obnovljivi izvori energije koji će pokrivati 39% američkih potreba za električnom energijom 2030. i 55% 2035. godine, navodi se u ovonedeljnom izveštaju Morgan Stanley-a.

Bankarski investicioni gigant predviđa da je ugalj na putu da nestane iz američke električne mreže do 2033. godine. To je zato što sve veći broj država zahteva od komunalnih preduzeća eliminisanje emisije ugljendioksida, prenosi **Platts**.

Prema EIA, američkoj Upravi za energetske informacije, "predviđeni udeo uglja u proizvodnji električne energije porašće sa 20% u 2020. na 22% u 2021. i 24% u 2022., što je blizu njegovom udelu u 2019," pre nego što počne da se smanjuje.

Rudnici uglja emituju 50% više metana nego što se ranije mislilo

NUJORK – Globalne emisije metana iz rudnika uglja približno su za 50% veće od prethodno procenjenih, prema istraživanju stručnjaka Pacific Northwest National Laboratory, the US Environmental Protection Agency, Raven Ridge Resources and Ruby Canyon Engineering.

U studiji se navodi da je veća procena posledica prethodno zapostavljenih emisija metana koji se i dalje ispušta iz hiljada napuštenih rudnika, prenosi 7. februara portal **mining.com**.

Tim je utvrdio da je 2010. iz podzemnih i površinskih kopova širom sveta ispušteno 103 milijarde kubnih metara metana, a iz napuštenih rudnika dodatnih 22 milijarde kubnih metara. Zbir je 50% iznad procene od 83 milijarde kubnih metara za tu godinu koju provodi Zajednički sistem podataka o emisijama.

U izjavi za medije Nazar Holod, vodeći autor studije, objasnio je da kada poplavi zatvoreni rudnik, voda zaustavlja gotovo potpuno curenje metana u roku od oko sedam godina. Ali kada se napušteni rudnik zatvori bez potapanja, kao što je uglavnom slučaj, metan decenijama curi u vazduh.

Istraživači su takođe utvrdili da će, ako naponi na rešavanju klimatskih promena ostanu slični postojećim, emisije metana verovatno porasti za gotovo 8 puta iznad postojećih iz napuštenih rudnika i 4 puta više iz onih koji su i dalje aktivni.

Regulator preporučuje nezavisno telo za usmeravanje Britanije ka 0% cilju CO2

LONDON - Britanski regulator energetske tržišta Ofgem preporučio je u ponedjeljak da se uspostavi nezavisno telo koje će pomoći realizaciji vladinog cilja svođenja emisija CO2 na nulu u toj zemlji do 2050. godine.

Ofgem je naveo da bi telo trebalo u potpunosti odvojiti od operatora nacionalne prenosne mreže National Grid-a sa mandatom da pomogne adaptaciji elektroenergetskog sistema masivnom rastu ponude obnovljive energije, istovremeno održavajući sigurnost snabdevanja energijom.

List *The Guardian* piše da bi na ovaj način National Grid posle tri decenije ostao bez uloge operatora zaduženog za balansiranje elektroenergetske mreže, jer je ta energetska kompanija takođe vlasnik prenosnih mreža.

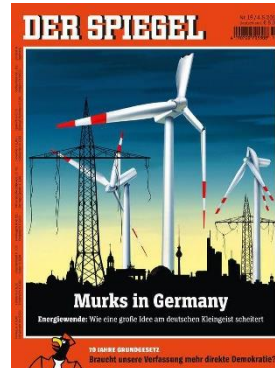
Regulator je, naime, upozorio da bi to moglo izazvati sukob interesa u budućnosti.

Ofgem procenjuje da bi nezavisno telo s novim ovlašćenjima za upravljanje elektroenergetskim sistemom moglo uštedeti između 0,4-4,8 milijardi funti (6,6 milijardi dolara) od 2022. do 2050. godine.

Telo bi moglo dizajnirati i planirati novu mrežnu infrastrukturu i pružiti nezavisne savete vladi o tome kako najbolje postići cilj neto nula emisija do 2050. godine, rekao je Ofgem.

Nemački OIE kapaciteti na pola puta do cilja za 2035.

FRANKFURT - Četiri operatora visokonaponskih prenosnih mreža u Nemačkoj saopštili su da će toj zemlji do 2035. godine biti potrebni obnovljivi kapaciteti (OIE) snage između 233 i 261 gigavata (GW), u poređenju ispod 130 GW predviđenih za kraj 2021.

Nemačka treba da ispuni cilj udela OIE od najmanje 65% u ukupnoj proizvodnji električne energije 2030. godine kao deo sveukupnog cilja zemlje da smanji do tog datuma emisije CO2 za najmanje 55% u odnosu na nivo iz 1990. godine.

U međuvremenu, Nemačka planira da zatvori svoje nuklearne elektrane do 2022. godine, a elektrane na uglj do 2038. godine, što će zahtevati proširenje mreže kako bi se industrijski jug povezao s viškom vetroelektrana na severu, prenosi *Der Spiegel*.

Mrežni operateri procenjuju da za sprovođenje ovih planova zemlja treba da uloži između 72 i 76,5 milijardi evra. Uz to, dodatnih 33 do 38,5 milijardi evra na prenos energije sa vetroparkova na moru do kopna.

O planu će se razgovarati s energetske regulatorom kako bi se dobilo odobrenje za investicije u infrastrukturu, koja se refinansira putem naknada u računima potrošača.

Španija na ugovore o razlici postigla najnižu cenu struje iz vetra u Evropi

MADRID - Španija je dodelila ugovore za ukupno 3 GW kapaciteta iz obnovljivih izvora energije na aukcijama na kojima se po prvi put primenjivao model ugovora o razlici (eng. Contracts for Difference - CfD), što je rezultiralo najnižom cenom za električnu energiju proizvedenu iz vetra u Evropi, od 20 evra po MWh, objavilo je udruženje WindEurope, a prenosi portal BGEN. Kod modela CfD, koji zagovara WindEurope, vetroparkovi vraćaju novac kada je tržišna cena viša od cene dobijene na aukcijama, dok država plaća samo onda kada je tržišna cena niža od aukcijske, što ovaj model čini jeftinijim za države i potrošače od svih drugih sistema podsticaja. Na aukciji održanoj 21. januara, dodeljeni su ugovori o razlici za period od 12 godina. Odobreni projekti moraju da prodaju utvrđenu količinu struje na tržištu prema CfD, ali nakon što se dostigne ta količina, investitori mogu da nastave da prodaju struju prema tom ugovoru ili da, na primer, potpišu ugovore o otkupu električne energije (eng. Power Purchase Agreement – PPA) sa industrijskim kupcima. Na aukciji 21. januara ponude u segmentu vetra kretale su se od 20 evra za MWh do 28,89 evra za MWh.

Oko 14% bioenergije u Evropi nepoznatog porekla

BRISEL - Oko 14% bioenergije koja se koristi u Evropi nepoznatog je porekla, navodi se u izveštaju EU, koji naglašava potrebu za poboljšanjem traganja za poreklom drva sagorelog za proizvodnju električne energije.

Prema izveštaju internog istraživačkog centra Evropske komisije, objavljenom 26. januara, 49% proizvodnje bioenergije na bazi drva u Evropi temelji se na sekundarnoj biomasi, poput nusproizvoda iz drvne industrije, koji se smatraju najodrživijim.

Dvadeset odsto potiče od matičnog drveta male vrednosti, uključujući stabljike izdanačkih šuma, dok 17% dolazi od krošnji drveća i grana, koje se takođe smatraju ekološkim. Preostalih 14%, međutim, je nepoznatog porekla, prenosi

Euractiv.

ENTSO-E: Raspad evropske sinhronne zone na dva dela počeo je u Hrvatskoj

BRISSEL - Ispad opreme u hrvatskoj trafostanici Ernestinovo bio je inicijalni događaj koji je doveo do razdvajanja sinhronne zone Kontinentalna Evropa na dva dela 8. januara u 14:05 koji su ponovo spojeni u 15:08, navodi se u najnovijim rezultatima istrage ovog neuobičajenog incidenta koju je sprovela Evropska mreža operatora prenosnih sistema (ENTSO-E).

ENTSO-E je prva objašnjenja objavio samo nedelju dana posle ovog događaja, a 26. januara je [saopštio nove detalje](#) koji su rezultat analize, kako su naveli, velikog dela relevantnih podataka u cilju detaljne rekonstrukcije događaja, prenosi portal Balkan Green Energy News.

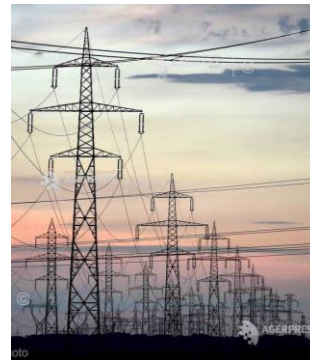
Usled raspada jedinstvene sinhronne zone došlo je do smanjenja frekvence u severoistočnom delu zone i povećanja u jugoistočnom delu, kao i isključivanje sa mreže potrošača kojima je bila potrebna ukupna snaga od 233 MW.

ENTSO-E je naveo da najnoviji rezultati imaju preliminarni karakter jer je moguće da će se pojaviti nove činjenice tokom istrage.

Kako je naveo ENTSO-E, analiza je pokazala da je inicijalni događaj bio "ispad" prekidača u 400 kV spojnom polju u trafostanici (TS) Ernestinovo (Hrvatska) usled dejstva prekostrujne zaštite u 14:04:25. To je dovelo do isključenja dve sabirnice u TS Ernestinovo, a zatim to razdvajanja tokova električne energije na severozapadni i jugoistočni deo.

Dalekovodovi na pravcu severozapad koji su ostali povezani na jednu sabirnicu, povezivali su TS Ernestinovo sa Zerjavinecom (Hrvatska) i

Pečujem (Mađarska), dok su dalekovodi ka

jugoistoku, preko druge sabirnice povezivali Ernestinovo sa Ugljevikom (BiH) i Sremskom Mitrovicom u Srbiji, naveo je ENTSO-E u analizi.

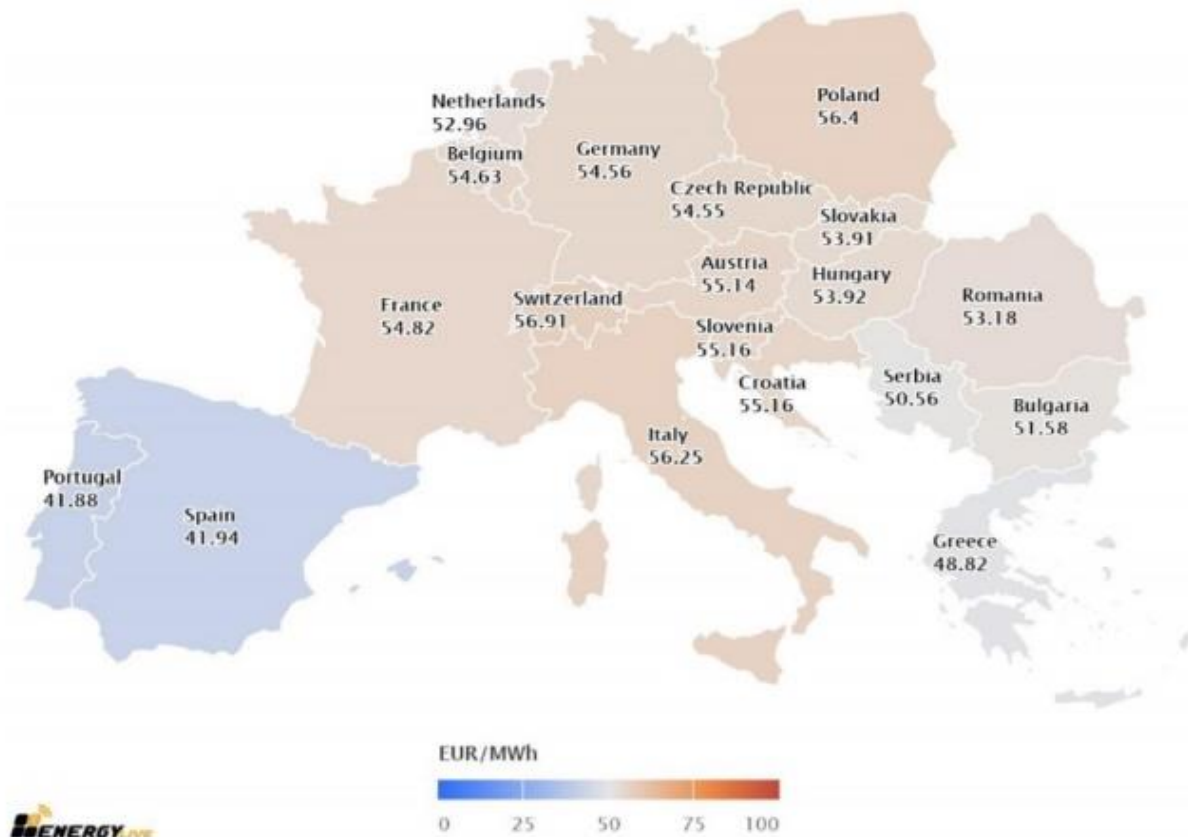
Razdvajanje tokova u TS Ernestinovo, dovodi do premeštanja tokova električne energije ka susednim vodovima koji su nakon toga doživeli preopterećenje. U 14:04:48, dalekovod Subotica – Novi Sad (Srbija) je ispao iz pogona usled dejstva prekostrujne zaštite, a nakon toga su usledili dalji ispadi vodova zbog dejstva distantne zaštite, što je na kraju dovelo do toga da u 14:05:08 sistem bude razdvojen na dva dela.

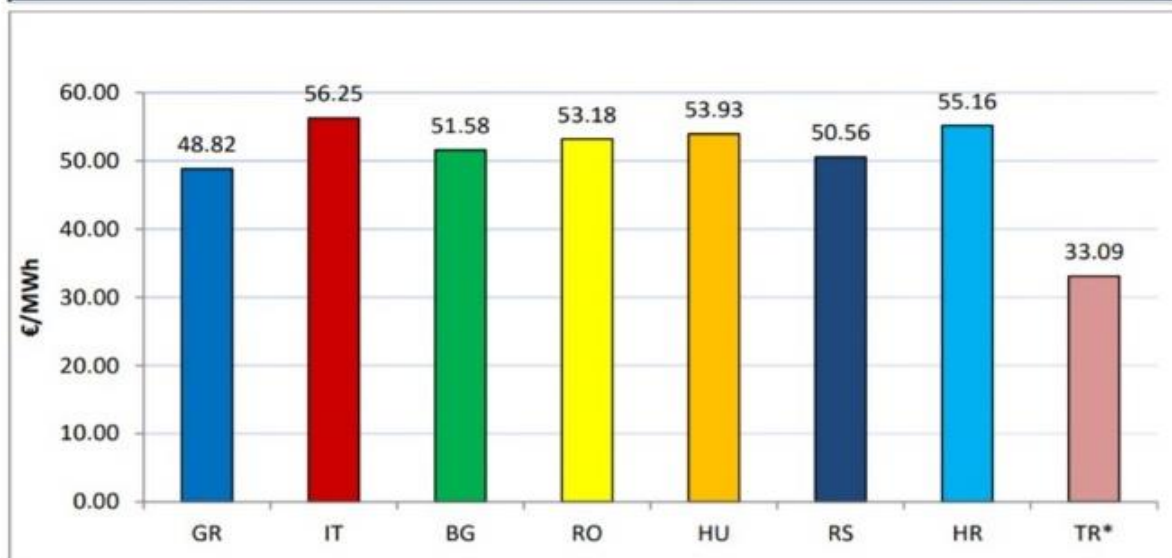
Linija duž koje se podelila sinhrona zona išla je preko Hrvatske, Srbije i Rumunije. Na jednoj strani su ostale zemlje bivše SFRJ bez Slovenije, zatim Albanija, Bugarska, Grčka, Kipar, Mađarska, Rumunija i Turska, a na drugoj skoro cela EU. Zbog razdvajanja sistema došlo je do manjka električne energije (otprilike 6,3 GW snage) u severozapadnoj oblasti, a viška u jugoistočnoj oblasti (oko 6,3 GW), što je potom dovelo do pada frekvence u severozapadnoj oblasti i do rasta u jugoistočnoj oblasti.

Prosečne cene električne energije u Evropi u nedelji 25. – 31. januar

Prosečne cene kliringa na tržištu električne energije jugoistočne Evrope NEDELJA: 25 – 31 januar 2021

EK istražuje državnu pomoć rumunskom proizvođaču struje iz uglja CE Oltenia

BRISSEL - Evropska komisija (EK) otvorila je istragu kako bi procenila jesu li mere podrške Rumunije za kompaniju CE Oltenia, državnog proizvođača električne energije iz lignita, u skladu s pravilima EU o državnoj pomoći, javlja 8. februara portal *Romania-Insider*.

Rumunija je EK poslala plan za restrukturiranje CE Oltenia u decembru prošle godine, nakon što je kompaniji dodelila privremenu pomoć za spašavanje, što je EK odobrila u februaru 2020. Planom restrukturiranja predviđena je oko 2 milijarde EUR (9,93 milijarde RON) podrške CE Oltenia, od čega 1,33 milijarde EUR (6,48 milijardi RON) javne podrške rumunske države, u obliku grantova i zajmova (uključujući 251 milion EUR zajam za spasavanje koji CE Oltenia nije nadoknadila). Preostali iznos bio bi pokriven sredstvima EU, tačnije bespovratnim sredstvima Fonda za modernizaciju za koje bi se Rumunija prijavila.

Istraga EK trebalo bi da utvrdi može li predloženi plan restrukturiranja obnoviti dugoročnu održivost CE Oltenia u razumnom vremenskom okviru bez kontinuirane državne pomoći. Osim toga, da li bi CE Oltenia ili investitori dovoljno doprineli da se plan restrukturiranja ne oslanja uglavnom na javno finansiranje i da je pomoć proporcionalna, kao i da li će plan restrukturiranja pratiti odgovarajuće mere za ograničavanje narušavanja konkurencije.

Prema pravilima EU o državnoj pomoći, pomoć se može dodeliti na period do šest meseci („pomoć za spašavanje“). Nakon tog razdoblja, pomoć se mora nadoknaditi ili EK treba poslati na odobrenje plan restrukturiranja ('pomoć za restrukturiranje'), objasnila je Komisija.

Plan mora osigurati da se održivost kompanije može obnoviti bez daljnje državne podrške, da kompanija doprinese adekvatnom nivou troškovima svog restrukturiranja i da se remećenje konkurencije stvoreno zbog pomoći rešava kompenzacionim merama.

Vrednost globalnog tržišta dozvola za emisije CO2 dostigla lane 229 mlrd evra

LONDON - Vrednost globalnog tržišta dozvola za emisije ugljendioksida porasla je za 20% u 2020. godini na 229 milijardi evra, navodi kompanija za finansijske analize Refinitiv u izveštaju objavljenom 27. januara.

Globalno tržište CO2 beleži četvrtu uzastopnu godinu rekordnog rasta, da bi se od 2017. proširilo više nego pet puta, navodi Refinitiv.

Gro rasta vrednosti u 2020. godini dolazi iz EU sistema trgovanja emisijama (ETS) koji je zahvatio gotovo 90% globalne vrednosti i najveći deo ukupnog obima trgovanja od 10,3 milijardi dozvola - svake za emisiju milion tona ekvivalenta CO2, prenosi *Reuters*.

Prema izveštaju, preko 8 milijardi dozvola za emisije CO2 promenilo je ruke u EU ETS-u 2020. godine, gotovo 20% više nego 2019. godine.

Aktivni i napušteni rudnici uglja emituju više metana nego što se ranije mislilo.

